

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti și Nadejda Toma

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Crețu Ion în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Sandul Pavel Eugeniu, născut la 05 februarie 1993, originar și domiciliat mun. Chișinău, str. A. Doga 39, bl. 3, ap. 55.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.02.2014 – 24.03.2015;

Instanța de apel: 22.04.2015 – 14.12.2015;

Instanța de recurs: 29.02.2016 – 20.09.2016.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 martie 2015, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Sandul Pavel a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la 500 (cinci sute) unități convenționale, echivalentul a 10000 (zece mii) lei.

În temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total, la pedeapsa stabilită i-a fost adăugată pedeapsa aplicată prin sentința Judecătoriei Criuleni din 11 aprilie 2014, fiindu-i stabilită definitiv pedeapsa 2 (doi) ani închisoare, executarea căreia a fost suspendată condiționat pentru perioada probațiunii de 1 (unu) an și amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, echivalentul a 10000 (zece mii) lei.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Sandul Pavel, la 01 noiembrie 2013, aproximativ la ora 22:02, în mun. Chișinău, în lipsa permisului de conducere, conducea autoturismul model „Opel Zafira”, n/î SD AF 320, pe traseul Chișinău-Orhei, din direcția mun. Chișinău în direcția com. Cricova mun. Chișinău.

În timpul deplasării ajungând la km 11 al traseului indicat, în apropiere de drumul ce duce în com. Cricova, nu a manifestat prudență la trafic, prin ce a încălcat cerințele pct. 45 a Regulamentului Circulației Rutiere, și ca rezultat, a comis tamponarea în gardul de beton ce se afla amplasat pe partea adiacentă a drumului.

În procesul investigării accidentului rutier, pentru aprecierea dacă conducătorul auto se afla sau nu în stare de ebrietate alcoolică la momentul comiterii accidentului, ultimul a fost condus la medicul - narcolog din cadrul IMSP Dispensarul Republican de Narcologie.

În urma examinării medicale conform procesului-verbal nr. 8251 din 02 noiembrie 2013, a fost stabilită concluzia „stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat”, constatându-se prezența concentrației vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,72 mg/l, și în sângele acestuia potrivit rezultatului analizei de sânge nr. 6, a fost stabilită prezența concentrației de alcool de 1,36 g/l.

Prin acțiunile sale, Sandul Pavel a încălcat cerințele pct. 10 alin. (2) lit. a), pct. 14 lit. a) a Regulamentului circulației rutiere.

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în latura stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Sandul Pavel, să fie condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la 8 (opt) luni închisoare, iar în temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul total, la pedeapsa stabilită să-i fie adăugată pedeapsa aplicată prin sentința Judecătoria Criuleni din 11 aprilie 2014, cu stabilirea pedepsei definitive 2 (doi) ani 8 (opt) luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 3 (trei) ani, conform prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivarea cererii de apel, procurorul a invocat dezacordul cu pedeapsa stabilită de către prima instanță, menționând, că deși instanța corect a calificat acțiunile inculpatului Sandul Pavel în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, însă, aplicând prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, incorect a stabilit pedeapsa sub formă de amendă, sub limita minimă prevăzută în sancțiunea art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

Așadar, a menționat apelantul, că potrivit prevederilor art. 264¹ alin. (4) Cod penal, persoana poate fi pedepsită cu amendă în mărime de la 700 la 800 unități convenționale, cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 1 (un) an.

La adoptarea sentinței instanța de judecată, în cazul în care a considerat corectă aplicarea pedepsei sub formă de amendă, în prezentul caz, urma să aplice în privința inculpatului Sandul Pavel, începând cu limita minimă de 525 unități convenționale, ceia ce constituie echivalentul a 10500 lei.

Totodată, apelantul a invocat, că prima instanță nu a luat în considerație prevederile art. 75 Cod penal, deoarece deși infracțiunea incriminată face parte din categoria celor ușoare, a fost săvârșită prin concurs ideal de infracțiuni, iar ca rezultat au fost cauzate prejudicii materiale părții vătămate.

Inculpatul nu a reacționat pozitiv la somația colaboratorului de poliție, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și fără permis de conducere, a continuat deplasarea în scopul eschivării de la răspunderea penală, fiind reținut doar după accidentarea mijlocului de transport.

În opinia apelantului, pedeapsa aplicată nu va atinge scopul pedepsei penale și ar favoriza atât inculpatul cât și alte persoane la săvârșirea infracțiunilor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2015, a fost admis apelul procurorului, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care: lui Sandul Pavel, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 525 (cinci sute douăzeci și cinci) unități convenționale, echivalentul a 10500 lei.

În rest, celelalte dispoziții ale hotărârii atacate au fost menținute.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a menționat, că criticele formulate de apelant prin care se susține că prima instanță la stabilirea categoriei pedepsei inculpatului a ignorat prevederile art. art. 61, 75 Cod penal sunt nefondate, deoarece prima instanță le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă, fiind respinse ca

neîntemeiate și argumentele apelantului, precum că la individualizarea pedepsei prima instanță nu a ținut cont de personalitatea inculpatului, de gravitatea infracțiunii, de circumstanțele cauzei.

Sub acest aspect, instanța de apel a relevat, că elementele legate de fapta săvârșită și de persoana inculpatului au fost pe deplin valorificate în procesul de individualizare a sancțiunii penale stabilite de prima instanță, luând în considerație gradul pericolului social al infracțiunilor săvârșite, că infracțiunile imputate inculpatului fac parte din categoria celor ușoare, de personalitatea celui vinovat care a recunoscut vina, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, de circumstanțele atenuante ca recunoașterea vinei, căința sinceră, de lipsa circumstanțelor agravante, astfel fiind respectate integral dispozițiile art. art. 7, 61, 75 Cod penal.

Așa fiind, instanța de apel a considerat, că aspectele expuse justifică aplicarea pedepsei neprivative de libertate sub formă de amendă și contrar solicitării procurorului nu se impune reconsiderarea pedepsei aplicate sub aspectul modificării categoriei acesteia, de vreme ce pedeapsa penală așa cum a fost individualizată de către prima instanță este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul prevederilor art. 75 alin. (2) Cod penal.

Argumentul acuzării privind aplicarea inechitabilă a unei pedepse prea blânde, a fost respins de către instanța de apel, din motiv că la stabilirea pedepsei prima instanță pe lângă faptul că a luat în considerație circumstanțele cauzei, a valorificat pe deplin și persoana inculpatului, ținând cont și de efectul preventiv al sancțiunii penale.

Deci, la caz nu au fost stabilite circumstanțe ce ar servi temei de aplicare în privința inculpatului Sandul Pavel a unei pedepse mai aspre decât amenda pentru fapta comisă, iar motivele invocate de către apelant, nu pot fi preluate pentru judecarea în fond, fiind vădit neîntemeiate.

Cu referire la cuantumul pedepsei sub formă de amendă, instanța de apel a menționat, că prima instanță a admis o eroare referitor la stabilirea limitei minime, conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Astfel, deși prima instanță i-a stabilit inculpatului amendă în limita minimă, în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, ceea ce constituie 10000 (zece mii) lei, reieșind din prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, corect urma să-i stabilească inculpatului mărimea amenzii în limita minimă - 525 (cinci sute douăzeci și cinci) unități convenționale, echivalentul a 10500 (zece mii cinci sute) lei, motiv din care în această parte sentința a fost casată.

5. Avocatul Crețu Ion în numele inculpatului, fără a indica expres careva temeiuri pentru declararea recursului, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei decizii de încetare a procesului penal în privința inculpatului.

În motivarea recursului, apărarea a menționat, că instanța de apel nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și art. 60 Cod penal, deoarece în ședința instanței de apel din 14 decembrie 2015, a fost solicitată încetarea procesului penal în privința inculpatului, dat fiind faptul că ultimul a săvârșit o infracțiune care face parte din categoria infracțiunilor ușoare, iar potrivit art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

6. Judecând recursul ordinar declarat de avocatul Crețu Ion în numele inculpatului și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis din următoarele motive.

Potrivit textului recursului, apărarea susține că instanța de apel, contrar solicitărilor invocate cu privire la expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală în privința inculpatului Sandul Pavel, a dispus casarea sentinței în latura stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 525 (cinci sute douăzeci și cinci) unități convenționale, echivalentul a 10500 lei.

Așadar, argumentele recurentului privind dezacordul cu decizia instanței de apel se subscriu temeiului pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Conform art. 1 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

Organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale.

Potrivit rechizitoriului, fapta imputată lui Sandul Pavel a fost încadrată în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, momentul săvârșirii infracțiunii fiind datat cu 01 noiembrie 2013.

Sanctiunea normei incriminate lui Sandul Pavel, prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 700 la 800 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 1 an, iar prin prisma art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiunea de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, face parte din categoria infracțiunilor ușoare.

În conformitate art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

Alineatul (2) al aceluiași articol stabilește, că prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

La caz, Colegiul penal conchide, că din momentul săvârșirii infracțiunii incriminate lui Sandul Pavel – 01 noiembrie 2013 și până la momentul pronunțării deciziei instanței de apel - 14 decembrie 2015, s-a scurs un termen mai mare de 2 ani.

În practică, scurgerea prescripției în sensul vizat, se materializează prin data săvârșirii faptei, constatată în actul de învinuire a organului de urmărire penală, iar cât privește statutul definitiv al hotărârii instanței de judecată, art. 466 alin. (3) Cod de procedură penală, stabilește că hotărârile instanței de apel rămân definitive la data pronunțării deciziei în apel.

În temeiul art. 53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazul intervenirii prescripției tragerii la răspundere penală.

Raportând prevederile normelor citate la circumstanțele speței, instanța de recurs constată, că instanța de apel urma să constate survenirea prescripției tragerii la răspundere penală în baza art. 60 Cod penal, iar finalitatea soluției pronunțate urma să fie conformă prevederilor art. art. 415 alin. (1) pct. 2), 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, adică încetarea procesului penal în cazul în care există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

Totodată, instanța de recurs menționează, că instanța de apel incorect a reținut soluția primei instanțe cu referire la aplicarea pedepselor în cazul concursului de infracțiuni conform prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal.

Astfel, din circumstanțele indicate mai sus rezultă că fapta inculpatului Sandul Pavel cade sub incidența prevederilor art. 60 Cod penal, cu întrunirea elementului cronologic și al celui juridic, factori care determină instanța de recurs a constata că este oportună invocarea instituției prescripției tragerii la răspundere penală în privința inculpatului Sandul Pavel.

Ținând cont de constatările expuse mai sus, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul declarat de avocatul Crețu Ion în numele inculpatului urmează a fi admis, iar sentința primei instanțe și decizia instanței de apel urmează a fi casate și dispusă încetarea procesului penal în privința lui Sandul Pavel în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție stabilit de art. 60 Cod penal.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se admite recursul ordinar declarat de avocatul Crețu Ion în numele inculpatului, se casează total sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 24 martie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2015, cu dispunerea încetării procesului penal intentat în privința lui *Sandul Pavel Eugeniu*, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în temeiul art. 60 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspundere penală.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 octombrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Nadejda Toma